

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

den 8 oktober 2002 *

I de förenade målen T-185/00, T-216/00, T-299/00 och T-300/00,

Métropole télévision SA (M6), Neuilly-sur-Seine (Frankrike), företrätt av advokaten D. Théophile, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande i mål T-185/00,

Antena 3 de Televisión, SA, Madrid (Spanien), företrätt av advokaterna F. Pombo García, E. Garayar Gutiérrez och R. Alonso Pérez-Villanueva, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande i mål T-216/00,

Gestevisión Telecinco, SA, Madrid, företrätt av advokaterna S. Muñoz Machado och M. López-Contreras Gonzalez, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande i mål T-299/00,

SIC — Sociedade Independente de Comunicação, SA, Linda-a-Velha (Portugal), företrätt av advokaten C. Botelho Moniz,

sökande i mål T-300/00,

* Rättegångsspråk: franska, spanska och portugisiska.

med stöd av

Deutsches SportFernsehen GmbH (DSF), Ismaning (Tyskland), företrätt av advokaten K. Metzloff, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenient i mål T-299/00,

och av

Reti Televisive Italiane Spa (RTI), Rom (Italien), företrätt av advokaten G. Amorelli, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenient i mål T-300/00,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd i mål T-185/00 av K. Wiedner och B. Mongin, båda i egenskap av ombud, i mål T-216/00 och T-299/00 av K. Wiedner och É. Gippini Fournier, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaten J. Rivas Andrés, och i mål T-300/00 av K. Wiedner och M. França, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

II - 3809

med stöd av

Europeiska Radiounionen (EBU), Grand-Saconnex (Schweiz), företrädd av advokaterna D. Waelbroeck och M. Johnsson, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenient i mål T-185/00, T-216/00,
T-299/00 och T-300/00,

och av

Radiotelevisión Española (RTVE), Madrid, företrädd av advokaten J. Gutiérrez Gisbert, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenient i mål T-216/00 och T-299/00,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 2000/400/EG av den 10 maj 2000 om ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget (Ärende IV/32.150 — Eurovision) (EGT L 151, s. 18),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden R.M. Moura Ramos samt domarna V. Tiili, J. Pirrung, P. Mengozzi och A.W.H. Meij,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören B. Pastor,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter den muntliga förhandlingen den 13 och den 14 mars 2002,

följande

Dom

Europeiska Radiounionen och Eurovisionssystemet

1 Europeiska Radiounionen (EBU) är en branschsammanlutning utan kommersiellt syfte av radio- och TV-företag, som bildades år 1950 och har sitt säte i Genève (Schweiz). Enligt artikel 2 i sammanslutningens stadgar, i dess ändrade lydelse av den 3 juli 1992, har sammanslutningen till syfte att företräda sina medlemmars intressen inom programområdet samt på juridiska, tekniska och andra områden, och i synnerhet att främja utbyte på alla sätt av radio- och TV-program — exempelvis genom Eurovisionen och Euroradion — och alla andra former av samarbete mellan dess medlemmar och med andra radio- och TV-företag eller sammanslutningar av sådana. EBU skall även aktivt bistå sina medlemmar vid förhandlingar av alla slag eller, på begäran av de senare, själv förhandla för deras räkning.

2 Eurovisionen utgör det viktigaste medlet för utbyte av program mellan de aktiva medlemmarna i EBU. Den existerar sedan år 1954 och uppfyller en väsentlig del av EBU:s syften. I artikel 3.6 i stadgarna, i dess lydelse av den 3 juli 1992, föreskrivs följande: "Eurovisionen är ett system för utbyte av TV-program, vilket organiseras och samordnas av EBU och är grundat på medlemmarnas åtagande att på basis av ömsesidighet erbjuda varandra... täckning av sport- och kulturevenemang som äger rum inom deras nationella territorium, i den mån som detta kan vara av intresse för övriga medlemmar i Eurovisionen. Härigenom ges medlemmarna möjlighet att ömsesidigt tillhandahålla publiken i sina respektive länder tjänster av hög kvalitet inom dessa områden." Medlemmarna

i Eurovisionen utgörs av de aktiva medlemmarna i EBU samt konsortier av aktiva medlemmar i den organisationen. Samtliga aktiva medlemmar i EBU får delta i ett system för gemensamt förvärvande och fördelning av TV-rättigheter (och härtill knutna kostnader) till internationella sportevenemang, vilka betecknas "Eurovisionsrättigheter".

- 3 För att bli aktiv medlem krävs att ett programföretag uppfyller de villkor som avser bland annat den nationella täckningsgraden samt arten och finansieringen av programutbudet (nedan kallade villkoren för medlemskap).
- 4 Fram till den 1 mars 1988 var det enbart medlemmar i EBU och Eurovisionen som kunde använda sig av dessa organisationers tjänster. Vid 1988 års översyn av EBU:s stadgar tillkom emellertid en ny punkt i artikel 3 (punkt 7 i nu gällande lydelse), i vilken stadgades att såväl associerade medlemmar som icke-medlemmar i EBU genom avtal kunde få tillgång till Eurovisionen.

Sökandena

- 5 Métropole télévision (nedan kallat M6) är ett enligt fransk rätt bildat bolag som tillhandahåller en rikstäckande okodad TV-tjänst med hjälp av elektromagnetiska vågor från markbaserade sändare, kabel och satellit.
- 6 Sedan 1987 har M6 ansökt om medlemskap i EBU vid sex tillfällen. Ansökan avslogs varje gång med motiveringen att M6 inte uppfyllde de villkor för medlemskap som föreskrivs i EBU:s stadgar. Efter EBU:s sista avslag inkom M6 den 5 december 1997 med ett klagomål till kommissionen vari man informerade

om EBU:s handlingssätt gentemot M6 och i synnerhet om EBU:s avslag på M6:s medlemsansökningar. Kommissionen avlog klagomålet genom beslut av den 29 juni 1999. Genom dom av den 21 mars 2001 i mål T-206/99, Métropole télévision mot kommissionen (REG 2001, s. II-1057) ogiltigförklarade förstainstansrätten detta avslagsbeslut på grund av bristfällig motivering och åsidosättande av kommissionens skyldigheter i fråga om behandling av klagomål.

- 7 Under tiden inkom M6 den 6 mars 2000 med ett nytt klagomål till kommissionen vari M6 yrkade att kommissionen skulle förklara att villkoren för medlemskap i EBU, i deras ändrade lydelse från 1998, var konkurrensbegränsande och inte kunde beviljas undantag i enlighet med artikel 81.3 EG. Genom skrivelse av den 12 september 2000 avlog kommissionen klagomålet. Sökanden väckte talan om ogiltigförklaring av detta avslagsbeslut. Talan avvisades genom förstainstansrättens beslut av den 25 oktober 2001 i mål T-354/00, M6 mot kommissionen (REG 2001, s. II-3177).

- 8 Antena 3 de Televisión, SA (nedan kallat Antena 3), är ett bolag bildat enligt spansk rätt den 7 juni 1988 som av den behöriga spanska myndigheten har fått tillstånd att indirekt administrera den statliga TV-tjänsten.

- 9 Genom handling av den 27 mars 1990 lämnade Antena 3 sin ansökan om medlemskap till EBU. Det avslagsbeslut som EBU:s styrelse fattade delgavs Antena 3 genom skrivelse av den 3 juni 1991.

- 10 Gestevisión Telecinco, SA (nedan kallat Telecinco) är ett bolag bildat enligt spansk rätt som driver en rikstäckande, markbunden, okodad TV-kanal. Telecinco är ett av tre privata bolag som, i enlighet med den spanska rättsordningen, år 1989 beviljats tillstånd av de spanska myndigheterna att under en tioårsperiod indirekt driva den statliga TV-tjänsten. Detta tillstånd har förlängts för Telecinco för ytterligare en tioårsperiod.

- 11 SIC—Sociedade Independente de Comunicação, SA (nedan kallat SIC), är ett bolag bildat enligt portugisisk rätt som bedriver verksamhet inom TV-området. Bolaget driver sedan oktober månad 1992 en av de största rikstäckande okodade TV-kanalerna i Portugal.

Bakgrund till tvisten

- 12 Sedan bolaget Screensport hade lämnat in ett klagomål den 17 december 1987 utredde kommissionen huruvida reglerna om Eurovisionens gemensamma inköpssystem och fördelningen av TV-rättigheter för sportevenemang var förenliga med artikel 81 EG. Klagomålet avsåg särskilt EBU:s och dess medlemmars vägran att bevilja underlicenser beträffande sportevenemang. Den 12 december 1988 översände kommissionen ett meddelande om anmärkningar till EBU angående reglerna för förvärv och användning av TV-rättigheter för sportevenemang inom ramen för Eurovisionssystemet, rättigheter som mestadels är av exklusiv karaktär. I meddelandet uppgav kommissionen att den skulle kunna bevilja ett undantag för nämnda regler under förutsättning att EBU och dess medlemmar förpliktade sig att på rimliga villkor bevilja underlicenser till icke-medlemmar för en väsentlig andel av rättigheterna i fråga.
- 13 Den 3 april 1989 underrättade EBU kommissionen om sina stadgebestämmelser och andra regler om förvärv av TV-rättigheter för sportevenemang, om utbyte av sändningar inom ramen för Eurovisionen och om tredje parts tillgång genom avtal till dessa sändningar, samt ansökte samtidigt om ett icke-ingripandebesked eller, om ett sådant inte kunde beviljas, om att undantag skulle beviljas i enlighet med artikel 81.3 EG.
- 14 Sedan EBU ändrat reglerna för att erhålla underlicenser för sändningarna i fråga ("1993 års allmänna regler för icke EBU-medlemmars tillgång," nedan kallade

underlicensreglerna), antog kommissionen beslut 93/403/EEG av den 11 juni 1993 om ett förfarande med tillämpning av artikel [81] i EEG-fördraget (IV/32.150 — EBU/Eurovisionssystemet) (EGT L 179, s. 23), genom vilket kommissionen beviljade ett undantag i enlighet med artikel 81.3. Detta beslut ogiltigförklarades av förstainstansrätten genom dom av den 11 juli 1996 i de förenade målen T-528/93, T-542/93, T-543/93 och T-546/93, Métropole télévision m.fl. mot kommissionen (REG 1996, s. II-649).

- 15 Därefter, och på begäran av kommissionen, antog EBU och tillställde kommissionen den 26 mars 1999 regler om tillgång till Eurovisionsrättigheter på betal-TV-kanaler ("1999 års regler för upplåtelse i andra hand av licenser för utnyttjande av eurovisionsrättigheter på betal-TV-kanaler av den 26 mars 1999", nedan kallade reglerna om upplåtelse i andra hand).
- 16 Den 10 maj 2000 antog kommissionen beslut 2000/400/EG om ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget (Ärende IV/32.150 — Eurovision) (EGT L 151, s. 18, nedan kallat det ifrågasatta beslutet), genom vilket kommissionen beviljade ett nytt undantag i enlighet med artikel 81.3 EG.
- 17 I artikel 1 i det ifrågasatta beslutet förklarade kommissionen att artikel 81.1, i enlighet med artikel 81.3, inte är tillämplig från och med den 26 februari 1993 till och med den 31 december 2005, med avseende på följande anmälda bestämmelser:

- a) Det gemensamma förvärvet av sändningsrättigheter för TV-sport.

- b) Delandet av de gemensamt förvärvade sändningsrättigheterna för TV-sport.

 - c) Utbytet av signalen för sportevenemang.

 - d) Underlicensreglerna.

 - e) Reglerna för upplåtelse i andra hand.
- 18 Underlicensreglerna och reglerna om upplåtelse i andra hand utgör tillsammans de allmänna reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionssystemet.
- 19 Vad gäller underlicensreglerna anges följande i det överklagade beslutet:

”... EBU och dess medlemmar [har åtagit sig] att bevilja icke-medlemmar en omfattande tillgång till sportprogram för vilka Eurovisionen förvärvat exklusiva rättigheter genom kollektiva förhandlingar. [Dessa regler] ger tredje part rätt att direkt eller i efterhand sända ut sportevenemang för vilka Eurovisionens medlemmar gemensamt förvärvat rättigheterna. Framför allt har icke-medlemmar en avsevärd tillgång till outnyttjade rättigheter, dvs. att sända ut sportevenemang som en EBU-medlem inte alls eller bara till en liten del sänder ut. Villkoren för tillgång förhandlas fritt mellan EBU (för internationella kanaler) eller medlemmen/medlemmarna i det berörda landet (för nationella kanaler) och icke-medlemmen...”(punkt 28 i det ifrågasatta beslutet).

- 20 Inom ramen för reglerna för upplåtelse i andra hand anges i det ifrågasatta beslutet att en icke EBU-medlem har möjlighet att köpa TV-rättigheter för att på sin betalkanal sända likadana eller jämförbara tävlingar som dem som Eurovisionsmedlemmarna visar på sina egna betal-TV-kanaler. Den avgift som skall erläggas av icke-medlemmen skall motsvara de villkor som gällde när Eurovisionsmedlemmen skaffade sina rättigheter (punkt iii i bilaga II till det ifrågasatta beslutet).
- 21 Den förklaring om undantag som anges i artikel 1 i det ifrågasatta beslutet är förenad med ett villkor och en skyldighet. Genom villkoret åläggs EBU och dess medlemmar att gemensamt förvärva TV-rättigheter till sportevenemang endast enligt avtal som tillåter EBU och dess medlemmar att bevilja tredje part tillgång i enlighet med underlicensreglerna och reglerna för upplåtelse i andra hand, eller, med förbehåll för EBU:s godkännande, till villkor som är mer fördelaktiga för icke-medlemmen. Genom skyldigheten åläggs EBU att underrätta kommissionen om varje ändring av eller tillägg till underlicensreglerna och reglerna för upplåtelse i andra hand. EBU skall dessutom underrätta kommissionen om varje skiljedomsförfarande som rör tvister kring underlicensreglerna och reglerna för upplåtelse i andra hand (artikel 2 i det ifrågasatta beslutet).

Förfarandet och parternas yrkanden

- 22 M6, Antena 3, SIC och Telecinco har väckt talan genom ansökningar som inkom till förstainstansrättens kansli den 13 juli, den 21 augusti och den 18 respektive den 19 september 2000.
- 23 Genom ansökningar som inkom till förstainstansrättens kansli den 5, den 17 respektive den 26 januari 2001 begärde EBU och Radiotelevisión Española (nedan kallat RTVE) att få intervensera i mål T-185/00, T-216/00, T-299/00 och

T-300/00, respektive i mål T-216/00 och T-299/00, till stöd för svarandens yrkanden. Dessa ansökningar beviljades genom beslut av ordföranden vid förstainstansrättens fjärde avdelning den 7 februari, den 29 mars och den 7 maj 2001.

- 24 Genom skrivelse av den 22 februari 2001 inkom SIC till förstainstansrättens kansli med en ansökan om konfidentiell behandling av vissa delar av ansökan. Förstainstansrätten biföll denna ansökan genom beslut av ordföranden vid fjärde avdelningen av den 30 april 2001.
- 25 Genom ansökningar som inkom till förstainstansrättens kansli den 7 respektive den 13 mars 2001 begärde DSF Deutsches SportFernsehen GmbH (nedan kallat DSF) och Reti Televisive Italiane Spa (nedan kallat RTI) att få intervensera i mål T-299/00 och T-300/00 till stöd för sökandens yrkanden. Dessa ansökningar beviljades genom beslut av ordföranden vid förstainstansrättens fjärde avdelning av den 7 maj respektive den 7 juni 2001.
- 26 På grund av ändringen av avdelningarnas sammansättning från och med den 20 september 2001, förflyttades referenten till andra avdelningen, varför de aktuella målen tilldelades den avdelningen.
- 27 Genom förstainstansrättens beslut av den 20 februari 2002 hänsköts målen till en avdelning sammansatt av fem domare.
- 28 Genom beslut av den 25 februari 2002 förenade ordföranden på förstainstansrättens andra avdelning i utökad sammansättning de fyra målen med avseende på det muntliga förfarandet samt domen med stöd av artikel 50 i förstainstansrättens rättegångsregler.

29 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (andra avdelningen i utökad sammansättning) att inleda det muntliga förfarandet och uppmanade parterna att inom ramen för organisationen av förfarandet inge vissa handlingar och skriftligen besvara vissa frågor.

30 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandling den 13 och den 14 mars 2001.

31 I mål T-185/00 har M6 yrkat att förstainstansrätten skall

- ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet,

- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna, samt

- förplikta EBU att ersätta kostnaderna för interventionen.

32 I mål T-216/00 har Antene 3 yrkat att förstainstansrätten skall

- förplikta kommissionen att till handlingarna i målet foga ett antal dokument,

- ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet,

- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna, samt

- förplikta de intervenerande parterna att ersätta de kostnader som är hänförliga till deras interventioner.

33 I mål T-299/00 har Telecinco yrkat att förstainstansrätten skall

- ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet, och

- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

34 I mål T-300/00 har SIC yrkat att förstainstansrätten skall

- förplikta kommissionen att lägga fram vissa dokument,

- ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet,

- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna, samt

— förplikta EBU att ersätta kostnaderna för interventionen.

35 I de fyra förenade målen har kommissionen yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, och

— förplikta sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

36 DSF, som intervenerat till stöd för Telecinco i mål T-299/00, har yrkat att förstainstansrätten skall ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet.

37 RTI, som intervenerat till stöd för SIC:s yrkanden i mål T-300/00, har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna, inklusive intervenientens kostnader.

38 EBU, som intervenerat i de fyra målen till stöd för kommissionens yrkanden, har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, och

— förplikta sökandena att ersätta de rättegångskostnader som uppkommer på grund av dess intervention.

39 RTVE, som intervenerat i mål T-216/00 och T-299/00 till stöd för kommissionens yrkanden, har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan, och

— förplikta sökandena att ersätta de rättegångskostnader som uppkommer på grund av dess intervention.

Rättslig bedömning

Inledande synpunkter

40 Sökandena har åberopat totalt sju grunder till stöd för sin talan. Den första grunden, som åberopats i de fyra målen, avser åsidosättande av skyldigheten att följa förstainstansrättens domar. Den andra grunden, som åberopats i målen T-216/00 och T-300/00, gäller felaktiga sakuppgifter och åsidosättande av motiveringsskyldigheten. Den tredje grunden, som åberopats i alla målen, avser en felaktig tillämpning av artikel 81.1 EG. Den fjärde grunden, som åberopats i

de fyra målen, gäller åsidosättande av artikel 81.3 EG. Den femte grunden, som åberopats i alla målen, grundas på rättsvillfarelse i fråga om det materiella och tidsmässiga tillämpningsområdet för det ifrågasatta beslutet. Den sjätte grunden, som åberopats i mål T-216/00, gäller åsidosättande av principen om god förvaltningssed. Den sjunde grunden, slutligen, som åberopats i alla målen, gäller maktmissbruk.

- 41 Förstainstansrätten prövar först den fjärde grunden, som åberopats i de fyra målen och som gäller åsidosättande av artikel 81.3 EG.
- 42 Genom denna grund har sökandena gjort gällande att Eurovisionssystemet inte uppfyller något av de kriterier för undantag som föreskrivs i artikel 81.3 EG, i synnerhet avsaknad av möjlighet att sätta konkurrensen ur spel för en väsentlig del av varorna i fråga. I detta hänseende bör de argument som M6 framfört om underlicensreglernas diskriminerande karaktär och om att diskrimineringen är nödvändig omformuleras på så sätt att M6, genom dessa argument, i huvudsak hävdar att underlicensreglerna inte utgör någon garanti för de kanaler som inte är medlemmar att få tillgång till de rättigheter som EBU förvärvat, vilket följaktligen leder till att marknaden för TV-vidaresändningsrättigheter avskärmas och således att konkurrensen på den marknaden sätts ur spel.

Den fjärde grunden: Åsidosättande av artikel 81.3 EG vad gäller kriteriet om avsaknad av möjlighet att sätta konkurrensen ur spel för en väsentlig del av varorna i fråga

Parternas argument

- 43 Sökandena hävdar att kommissionen felaktigt tillämpat artikel 81.3 b EG i detta fall, av i huvudsak två skäl.

- 44 För det första har kommissionen inte exakt definierat vare sig produktmarknaden eller den geografiska marknaden i fråga. I avsaknad av en definition av den relevanta marknaden saknar kommissionens slutsats, att de anmälda bestämmelserna inte ger företagen som beviljats undantag möjlighet att sätta konkurrensen ur spel för en väsentlig del av varorna, helt referensram. Om det inte finns någon föregående definition är det omöjligt att avgöra huruvida garantierna enligt reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionssystemet uppfyller villkoret i artikel 81.3 b EG.
- 45 Då det i det ifrågasatta beslutet ansetts att stora internationella sportevenemang, såsom Olympiska spelen eller större fotbollsmästerskap, utgör självständiga marknader borde kommissionen för övrigt ha funnit att Eurovisionssystemet sätter all konkurrens ur spel på dessa marknader.
- 46 Vad gäller de garantier som ges genom reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionssystemet, vilka, enligt det ifrågasatta beslutet, gör det möjligt att undvika att konkurrensen på marknaden sätts ur spel, anser sökandena för det andra följande. Om kommissionen hade gjort en korrekt analys av produktmarknaden skulle den ha konstaterat att reglerna om tredje parts tillgång är sådana att det inte kan uteslutas att konkurrensen för kanaler med allmänt innehåll, såsom sökandena, sätts ur spel. Genom dessa regler tillåts nämligen i praktiken endast vidareändring i efterhand av sportprogram och reglerna fungerar i praktiken inte för kanaler med allmänt innehåll som, såsom sökandena, konkurrerar med EBU-medlemmarna.
- 47 Kommissionen, stödd av EBU, har gjort gällande att det är dess fasta praxis att lämna definitionen av den relevanta produktmarknaden eller geografiska marknaden öppen när, på grundval av den snävast möjliga definitionen av marknaden, något problem med konkurrensbegränsningar inte uppkommer.

- 48 I förevarande fall anser kommissionen att det är klart att de anmälda bestämmelserna påverkar handeln mellan medlemsstaterna (punkt 81 i det ifrågasatta beslutet) och att de begränsar konkurrensen (punkt 71 i det ifrågasatta beslutet). Genom att utgå från den snävast möjliga definitionen av produktmarknaden, såsom marknaden för sändningsrättigheter för speciella sportevenemang, såsom de Olympiska sommarspelen, anser kommissionen emellertid att, med beaktande av marknadsstruktur och regelverket om underlicenser för tillgång till Eurovisionens sportprogram för programföretag som inte är medlemmar i EBU, de anmälda bestämmelserna inte ger upphov till några konkurrensbegränsningsproblem.
- 49 Kommissionen anser att de anmälda bestämmelsernas begränsande verkan, med beaktande av den snävast möjliga definitionen av marknaden, har undanröjts genom ändringen av bestämmelserna och genom de villkor som kommissionen infört (i fråga om reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionssystemet). Det är därför inte nödvändigt att ytterligare definiera de berörda marknaderna.
- 50 I fråga om reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionssystemet, har kommissionen, med stöd av EBU och RTVE, understrukit att efter de ändringar som gjorts i dessa regler har de rättigheter för direktsändning som inte utnyttjas av EBU:s medlemmar gjorts tillgängliga för deras konkurrenter. Den av kommissionen införda tillgången till rättigheter till vidareändring i efterhand har också avsevärt utökats. Dessa regler fungerar i praktiken och många av konkurrenterna till EBU har utnyttjat dem för såväl direkt- som vidareändringar i efterhand, liksom för sändningar av utdrag. Slutligen är det, tack vare dessa regler, inte möjligt att sätta konkurrensen ur spel för en väsentlig del av marknaden, även om man utgår från en så snäv definition av marknaden som sändningsrättigheterna för de Olympiska sommarspelen.

Förstainstansrättens bedömning

- 51 Mot bakgrund av parternas argument finns skäl att återge det ifrågasatta beslutet, till att börja med vad gäller definitionen av den marknad som berörs av

de anmälda bestämmelserna. I detta hänseende anges i punkterna 38—49 i det ifrågasatta beslutet följande:

”4.1 Produktmarknad

EBU anser att den marknad som är relevant för bedömning av fallet är marknaden för förvärv av TV-rättigheterna till stora sportevenemang inom alla sportgrenar, oberoende av om det är ett nationellt eller internationellt evenemang. EBU deltar bara aktivt i förvärv av TV-rättigheter till sportevenemang av intresse för hela Europa...

Kommissionen delar EBU:s åsikt att sportevenemang är speciella: de kan uppnå höga tittarsiffror och nå en identifierbar publik som utgör en särskild målgrupp för vissa stora annonsörer.

I motsats till vad EBU antyder varierar dock sportprogrammets attraktionsförmåga och sålunda graden av konkurrens om TV-rättigheterna beroende på sportgren och typ av evenemang. Massidrotter som fotboll, tennis eller motorsport lockar i allmänhet en stor publik, men preferenserna varierar från land till land. Däremot får smalare sportgrenar mycket låga tittarsiffror. Internationella evenemang tenderar att locka en större publik i ett visst land än nationella evenemang, förutsatt att det nationella laget eller en nationell mästare deltar, medan internationella evenemang där inte något nationellt lag eller någon

nationell mästare deltar ofta är av svagt intresse. Under de senaste tio årens ökade konkurrens på TV-marknaderna har kostnaderna för TV-rättigheter till sportevenemang ökat avsevärt... Detta gäller särskilt de främsta internationella evenemangen såsom fotbolls-VM eller Olympiska spelen.

Tittarnas preferenser avgör ett programs värde för annonsörer och betal-TV-företag... Om man observerar att sportsändningar når en publik av samma eller en liknande storlek oavsett om de konkurrerar med samtidiga utsändningar av sportevenemang finns det dock starka bevis för att dessa evenemang kan avgöra abonnenternas eller annonsörernas val av ett visst TV-företag.

I själva verket visar uppgifter om tittarnas beteende att detta beteende, åtminstone för vissa sportevenemang som har analyserats såsom Olympiska sommar- och vinterspelen, Wimbledonfinalerna och fotbolls-VM, inte tycks påverkas av att vissa större sportevenemang råkar sändas samtidigt eller nästan samtidigt. Med andra ord tycks tittarsiffrorna för större sportevenemang i hög grad vara oberoende av huruvida andra större sportevenemang sänds i nära anslutning till dem.... Utbudet av sådana sportevenemang kan därför påverka abonnenter eller annonsörer i en sådan grad att TV-företaget skulle vara benäget att betala mycket högre priser.

Sammanfattningsvis visar kommissionens undersökning att den definition på marknaden som EBU föreslår är alltför vid och att det mycket sannolikt finns separata marknader för förvärv av vissa stora sportevenemang, varav de flesta är internationella.

I detta ärende är det dock inte nödvändigt att exakt definiera de relevanta produktmarknaderna. Med tanke på den nuvarande marknadsstrukturen och de regler för upplåtelse i andra hand som ger TV-organisationer som inte är medlemmar i EBU tillgång till Eurovisionens sportprogram aktualiserar dessa avtal inte några konkurrensfrågor. Detta gäller även marknaderna för förvärv av rättigheterna till särskilda sportevenemang såsom Olympiska sommarspelen.

...

4.2 Geografisk marknad

Vissa rättigheter till sportevenemang förvärfas exklusivt för hela Europa för att sedan, oavsett sändningsteknik, återförsäljas till de olika länderna, medan andra förvärfas nationellt. Den typ av stora sportevenemang som EBU bjuder på, och som är av intresse för tittare i hela Europa — till exempel Olympiska spelen, hör normalt till den första kategorin europeiska licenser.

Oavsett licensernas omfattning kan dock tittarnas preferenser... variera avsevärt från land till land beroende på typen av sport och evenemang. Sålunda varierar konkurrensvillkoren för TV-rättigheterna på samma sätt.

När det gäller de marknader i efterföljande led som påverkas av denna anmälan, bör marknaderna för okodad TV och betal-TV, till stor del beroende på

språkliga, kulturella, licensmässiga och immaterialrättsliga skäl, i allmänhet betraktas som nationella eller språkligt enhetliga marknader.

I detta ärende är det dock inte nödvändigt att exakt definiera de relevanta geografiska marknaderna. Med tanke på den nuvarande marknadsstrukturen och de regler för upplåtelse i andra hand som ger TV-organisationer som inte är medlemmar i EBU tillgång till Eurovisionens sportprogram aktualiserar dessa avtal inte några konkurrensfrågor, varken när det gäller nationella marknader för förvärv av rättigheter till sportevenemang eller i fråga om marknaderna för okodad TV och betal-TV i efterföljande led.”

- 52 Av det ifrågasatta beslutet och särskilt av de utdrag som återgivits i föregående punkt, framgår att kommissionens uppfattning i fråga om definitionen av de berörda marknaderna kan sammanfattas på följande sätt: Eurovisionssystemet medför verkningar på två skilda marknader, dels den för förvärv av TV-rättigheter där EBU konkurrerar med andra stora europeiska multimediakoncerner (marknaden i föregående led), dels den för vidareändning av köpta sporträttigheter, där EBU:s medlemmar konkurrerar, i varje land eller varje enhetligt språkområde, med andra TV-kanaler, vilka till största delen är nationella.
- 53 Vad gäller marknaden i föregående led medgav kommissionen att ”det mycket sannolikt finns” (på engelska, som är det enda språk enligt vilket beslutet är giltigt: ”there is a strong likelihood”) separata marknader för förvärv av rättigheterna för vissa stora internationella sportevenemang som vanligtvis förvärfas för hela Europa. Även om kommissionen inte uttryckligen angett det beträffande definitionen av produktmarknaden, framgår det emellertid av dess analys att det, vad gäller marknaden i efterföljande led, med hänsyn till tittarnas preferenser och deras inflytande på sändningarnas värde för annonsörer och betal-TV-företag, finns en särskild marknad för vidareändning av större sportevenemang. Denna marknad, som enligt kommissionen är delad i en marknad för okodad TV och en för betal-TV, är i allmänhet begränsad till nationella eller språkligt enhetliga marknader.

- 54 Kommissionen ansåg likväl att det inte var nödvändigt att exakt definiera vare sig produktmarknaden eller den geografiska marknaden som berörs av Eurovisions-systemet. Även med utgångspunkt från den snävast möjliga marknaden, det vill säga förvärv av sändningsrättigheter för vissa sportevenemang, såsom de Olympiska spelen, ansåg kommissionen att Eurovisionssystemet, med hänsyn till marknadsstruktur och reglerna om tredje parts tillgång till detta system, inte ger upphov till några konkurrensproblem.
- 55 I punkterna 100—103 i det ifrågasatta beslutet, vilka avser det förhållandet att konkurrensen enligt kommissionens mening inte sätts ur spel för en väsentlig del av de aktuella varorna vad gäller det gemensamma förvärvet av rättigheter, hävdade kommissionen vidare att den, trots att EBU:s konkurrens från mediakoncerner och mellanhänder ökar ”dock [befarade] att vissa av de gemensamt förvärvade rättigheterna skulle påverka sportevenemang av särskild ekonomisk och publikmässig betydelse, till exempel Olympiska spelen. Dessa skulle i sig kunna utgöra en separat marknad, samtidigt som Eurovisionens medlemmar har exklusiva rättigheter till dessa”. Kommissionen angav vidare följande:

”För att eliminera dessa problem har EBU ändrat de anmälda bestämmelserna så att de inbegriper regler om upplåtelse i andra hand av licenser som säkerställer att TV-organisationer som inte är medlemmar i EBU får en omfattande tillgång till Eurovisionens sporträttigheter. Detta motväger de begränsande effekterna av det gemensamma förvärvet av sporträttigheter. Dessa regler innebär en omfattande tillgång till direkta eller fördröjda sändningar för icke-medlemmar till rimliga villkor.”

- 56 Vad gäller den begränsning som följer av delandet av Eurovisionens rättigheter mellan de av EBU:s medlemmar som konkurrerar om samma publik, fann kommissionen vidare i punkt 104 i det ifrågasatta beslutet, att konkurrensen inte sätts ur spel ”med tanke dels på marknads nuvarande struktur... dels på att TV-organisationer som inte är medlemmar i EBU kan delta i sändningarna från sportevenemangen i fråga, tack vare... EBU-regler[na] för upplåtelse i andra hand av licenser...”.

- 57 Det framgår således av det ifrågasatta beslutet att kommissionen, även om den inte funnit det nödvändigt att exakt definiera den relevanta produktmarknaden, antagit att det finns en marknad som avser enbart vissa stora internationella sportevenemang, såsom de Olympiska spelen, vid bedömningen av huruvida Eurovisionssystemet uppfyllde villkoren för undantag som föreskrivs i artikel 81.3 EG. Förstainstansrätten konstaterar därför att det förhållandet att ingen sådan precis definition har gjorts i förevarande fall inte har påverkat kommissionens bedömning av huruvida Eurovisionssystemet uppfyller det villkor för undantag som föreskrivs i artikel 81.3 b EG. Följaktligen kan denna del av sökandenas argument inte godtas.
- 58 Vidare skall granskas om och, i förekommande fall, i vilken utsträckning som svaranden gjorde en uppenbart felaktig bedömning vid tillämpningen av det här aktuella undantagsvillkoret då den fann att reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionssystemet, även inom marknaden för särskilda internationella sportevenemang, möjliggör att konkurrensbegränsningarna gentemot tredje part kompenseras och att konkurrensen således inte sätts ur spel till deras nackdel.
- 59 Innan dessa regler analyseras skall först den aktuella marknadens struktur och de konkurrensbegränsningar som Eurovisionssystemet medför redovisas.
- 60 Vad gäller marknadernas struktur framgår det av det ifrågasatta beslutet bland annat att TV-rättigheter till sportevenemang normalt beviljas exklusivt för ett visst territorium. Denna exklusivitet har ansetts nödvändig av TV-företagen för att garantera värdet på ett visst sportprogram mätt i de tittarsiffror och reklamintäkter som det kan generera (punkt 51 i det ifrågasatta beslutet).

- 61 TV-rättigheter har normalt den som organiserar ett sportevenemang, och som kan kontrollera tillträdet till den plats där evenemanget äger rum. För att kontrollera TV-utsändningarna från evenemanget och säkra de exklusiva rättigheterna ger organisatören bara tillträde för ett TV-företag, eller möjligen ett begränsat antal TV-företag, för att producera TV-signalen. Enligt deras avtal med organisatören får de inte göra sin signal tillgänglig för någon tredje part som inte har förvärvat relevanta TV-rättigheter (punkt 52 i det ifrågasatta beslutet).
- 62 I fråga om EBU:s position på marknaderna angav kommissionen att denna minskat avsevärt under de senaste tio åren. När det gäller förvärv av exklusiva TV-rättigheter till vissa stora sportevenemang har EBU fått konkurrens av stora europeiska mediakoncerner och av internationella mellanhänder. EBU har under de senaste åren förlorat ett stort antal stora sportevenemang på grund av mycket konkurrenskraftiga anbud (punkterna 54 och 55 i det ifrågasatta beslutet). EBU har dock fortfarande en stark marknadsposition när det gäller förvärv av stora internationella sportevenemang av stort intresse för europeiska tittare, och där rättighetsinnehavarna fortfarande insisterar på att evenemangen inte skall sändas ut via betal-TV. Dessutom har EBU fortfarande en unik ställning när det gäller att ge möjlighet till köp av olika rättigheter på samma ställe, vilket garanterar organisatörerna största möjliga publik i Europa. Det är särskilt betecknande att TV-rättigheterna för de Olympiska spelen alltid har sålts till EBU (punkterna 55—57 i det ifrågasatta beslutet).
- 63 Vad gäller Eurovisionssystemets verkan på konkurrensen innefattar denna, som framgår av det ifrågasatta beslutet (punkterna 71—80) två typer av begränsningar. Det gemensamma förvärvet och delandet av TV-rättigheter till sportevenemang samt delandet och användandet av signalen begränsar konkurrensen eller sätter denna ur spel mellan medlemmarna, vilka konkurrerar såväl på marknaden i föregående led, förvärvande av rättigheter, som på marknaden i efterföljande led, TV-sändning av sportevenemang. Detta system medför också konkurrens-

begränsningar gentemot tredje part eftersom dessa rättigheter, såsom redovisas i punkt 75 i det ifrågasatta beslutet, i allmänhet säljs som exklusiva rättigheter, vilket medför att de organisationer som inte är medlemmar i EBU i princip inte alls kan få tillgång till dessa rättigheter.

- 64 Även om köp av TV-sändningsrättigheter för ett evenemang i detta avseende i sig inte utgör en konkurrensbegränsning som kan omfattas av artikel 81.1 EG och kan motiveras av produktens eller den aktuella marknadens särdrag, kan inte desto mindre utövandet av dessa rättigheter i ett särskilt rättsligt och ekonomiskt sammanhang innebära en sådan begränsning (se analogt domstolens dom av den 6 oktober 1982 i mål 262/81, Coditel m.fl., REG 1982, s. 3381, punkterna 15—17; svensk specialutgåva, volym 6, s. 503).
- 65 I linje med detta angav kommissionen nämligen, i punkt 45 i det ifrågasatta beslutet, att ”förvärvet av exklusiva TV-rättigheter till vissa stora sportevenemang [har] en stark inverkan på TV-marknaderna i efterföljande led, där sportevenemangen sänds ut”.
- 66 Det framgår dessutom av handlingarna i målet och parternas argument att förvärvet av vidaresändningsrättigheterna för ett stort internationellt sportevenemang såsom de Olympiska spelen eller världsmästerskapen i fotboll med nödvändighet har stor inverkan på sponsors- och reklammarknaden, vilken är den viktigaste inkomstkällan för TV-kanaler som sänder okodat, eftersom dessa program drar till sig ett stort antal tittare.
- 67 Förstainstansrätten påpekar dessutom att, såsom SIC framhållit, de konkurrensbegränsande verkningarna som följer av Eurovisionssystemet gentemot tredje part har intensifierats. Detta beror dels på graden av vertikal integration bland EBU och dess medlemmar, vilka inte endast köper rättigheter utan också är TV-företag som säljer de köpta rättigheterna, dels på EBU:s geografiska

utsträckning, då EBU:s medlemmar sänder i alla stater i Europeiska unionen. Följaktligen är tillgången till ett internationellt sportevenemang i princip utesluten för alla organisationer som inte är medlemmar, när EBU förvärvar sändningsrättigheterna till ett sådant evenemang. Däremot tycks situationen vara annorlunda om sändningsrättigheterna till sportevenemang förvärvas av en förmedling som har för avsikt att sälja dem vidare eller av en mediakoncern som endast har bolag i vissa medlemsstater, eftersom denna koncern kommer att tendera att inleda förhandlingar med bolag i de andra medlemsstaterna för att sälja dessa rättigheter. I detta fall behåller de andra bolagen möjligheten att förhandla om förvärvet av dessa rättigheter på sina respektive marknader trots det exklusiva förvärvet av rättigheterna.

- 68 Med beaktande av dessa uppgifter, det vill säga marknadsstruktur, EBU:s position på marknaden för vissa internationella sportevenemang samt graden av vertikal integration bland EBU och dess medlemmar, skall förstainstansrätten undersöka huruvida reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionssystemet gör det möjligt att kompensera konkurrensbegränsningen gentemot tredje part och, på så vis, undvika att konkurrensen sätts ur spel gentemot dem.
- 69 Innan den inleder denna analys påpekar förstainstansrätten att det av det ifrågasatta beslutet (särskilt punkterna 106—108) framgår att när kommissionen i punkterna 103 och 104 i det ifrågasatta beslutet (se punkterna 55 och 56 ovan) fann att den konkurrensbegränsning som följer av Eurovisionssystemet uppvägs av ett antal regler för upplåtelse i andra hand, hänförde den sig till reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionssystemet, vilka omfattar underlicensreglerna och reglerna för upplåtelse i andra hand (se punkt 18 ovan). För sökandena, som är TV-kanaler som sänder okodat, kan emellertid endast underlicensreglerna kompensera de konkurrensbegränsningar som de klagat på.
- 70 I punkt 107 i det ifrågasatta beslutet redovisade kommissionen att EBU och dess medlemmar, vad gäller underlicensreglerna "åtog sig... att bevilja icke-med-

lemmar en omfattande tillgång till sportprogram för vilka Eurovisionen förvärvat exklusiva rättigheter genom kollektiva förhandlingar...”. Enligt kommissionen ger ”[reglerna] från 1993... tredje part rätt att direkt eller i efterhand sända ut sportevenemang för vilka Eurovisionens medlemmar gemensamt förvärvat rättigheterna”. Dessutom angavs, i punkt 28 i det ifrågasatta beslutet, i detta avseende att ”[f]ramför allt har icke-medlemmar en avsevärd tillgång till outnyttjade rättigheter, dvs. att sända ut sportevenemang som en EBU-medlem inte alls eller bara till en liten del sänder ut”.

71 Förstainstansrätten påpekar att det, såsom framgår av bilaga I till det ifrågasatta beslutet, i underlicensreglerna som är tillämpliga på TV-kanaler som sänder okodat föreskrivs möjlighet att bevilja underlicenser för direktsändning eller för sändning i efterhand. Vad gäller direktsändningar (avsnitt IV, punkt 1 i bilaga I) föreskrivs sådana endast för resterande sändningar, det vill säga för sändning av tävlingar eller delar av tävlingar som inte direktsänds av EBU-medlemmar, eftersom ”ett evenemang anses sändas direkt om en majoritet av de viktigare tävlingar som evenemanget utgörs av direktsänds” (avsnitt IV, punkt 1.3). Det är följaktligen tillräckligt att en EBU-medlem förbehåller sig rätten att direktsända majoriteten av tävlingarna i ett evenemang för att de icke-medlemmar som konkurrerar med denne om samma marknad förvägras underlicenser för direktsändning av hela evenemanget och även för tävlingar i evenemanget som inte direktsänds av EBU-medlemmen.

72 Av de svar som SIC lämnat på förstainstansrättens frågor framgår att den offentliga portugisiska operatören (RTP — Radiotelevisão Portuguesa, SA, nedan kallad RTP) som är medlem i EBU, med tillämpning av denna bestämmelse har vägrat att till SIC sälja underlicens för direktsändning av matcher i världsmästerskapen i fotboll 1994, och även för matcher som RTP inte avsåg att sända. Skälet härför var att RTP avsåg att direktsända flertalet av matcherna i detta mästerskap, det vill säga 47 matcher av 52.

- 73 Även om det visar sig nödvändigt att, av skäl hänförliga till att sändningsrättigheter för sportevenemang är exklusiva och till bevarandet av deras ekonomiska värde (se punkt 60 ovan), EBU:s medlemmar förbehåller sig direktsändningen av de program som EBU har förvärvat, kan emellertid inte något av dessa skäl motivera att de skulle ha möjlighet att utsträcka denna förbehållsrätt till alla tävlingar som ingår i samma evenemang, även när de avser att inte sända alla dessa tävlingar direkt.
- 74 Dessutom följer det av underlicensreglerna (tillämpliga på kanaler som sänder okodat) jämförda med reglerna för upplåtelse i andra hand (tillämpliga på betal-TV-kanaler) att även om en EBU-medlem sänder mindre än merparten av tävlingarna i ett sportevenemang, men dock sänder de resterande tävlingarna i detta evenemang på sin betal-TV-kanal, har icke EBU-medlemmen endast tillgång till sändning i efterhand, såvida denne inte själv är en betal-TV-kanal — i vilket fall denne enligt reglerna för upplåtelse i andra hand kan köpa underlicenser för direktsändning av tävlingar som är identiska eller jämförbara med dem som sänds av EBU-medlemmen.
- 75 Följaktligen, och såsom framgår av handlingarna i målet, bland annat av korrespondensen mellan M6 och Groupement de radiodiffuseurs français de l'union européenne de radio-télévision (GRF) och korrespondensen mellan SIC och RTP, har möjligheten för icke EBU-medlemmar att direktsända viktigare sportevenemang satts ur spel, eftersom EBU-medlemmarna själva antingen kan direktsända evenemangen eller, med tillämpning av underlicensreglerna, utnyttja en förbehållsrätt även för de evenemang som de avser att inte direktsända.
- 76 Dessa inskränkningar är desto mer begränsande då det framgår av förevarande tvist att det i allmänhet endast är direktsändningarna som är av verkligt intresse för sökandena, vilka är rikstäckande TV-kanaler med allmänt innehåll som sänder okodat, eftersom TV-sändningen av sporttävlingar, åtminstone det stora flertalet därav, endast drar till sig en stor publik som motiverar den ekonomiska

kostnaden så länge som tävlingsresultaten är okända och, följaktligen, när sändningen sker direkt. Däremot är, för TV-kanaler med allmänt innehåll såsom sökandena, vilkas finansiering uteslutande sker genom reklam och sponsring, sändning i efterhand av sportevenemang inte av något reellt ekonomiskt intresse.

- 77 Till dessa inskränkningar kommer dessutom, åtminstone i Frankrikes fall, där flera TV-kanaler är EBU-medlemmar, praktiska frågor som försvårar tillgången för icke-medlemmar till såväl "direkta" köp av underlicenser såsom köp genom budgivning av dem av EBU:s rättigheter som dess medlemmar inte utnyttjat (så var fallet med rättigheterna till TV-sändningen från de Olympiska spelen i Sydney på fransk TV). De svårigheterna hänger i huvudsak samman med det faktum att de TV-kanaler som inte är medlemmar i EBU inte i tillräckligt god tid får nödvändig information för att dels ta fram de tekniska medel som är nödvändiga för TV-sändningen av sportevenemangen, dels anpassa såväl sin programplanering som sin publikinformation för att dra till sig en så stor publik att investeringen är motiverad.
- 78 Efter en begäran av M6 genom skrivelse av den 18 januari 1996 om att bolaget skulle informeras om vilka evenemang i de Olympiska spelen i Atlanta (juli 1996) som bolaget skulle kunna sända, var det således inte förrän vid en diskussion den 7 juni 1996 som GRF, i mycket vaga ordalag, meddelade bolaget att de franska EBU-medlemmarna skulle direktsända de spelen under femton timmar per dag och att tillgången till direktsändningarna för M6 följaktligen "eventuellt kunde gälla ett fåtal fotbollsmatcher eller tävlingar av föga intresse såsom softball".
- 79 Med hänsyn till ovanstående blir den första slutsatsen som måste dras att, tvärtemot vad kommissionen hävdar, underlicensreglerna inte innebär någon garanti för att rättigheterna till direktsändning som inte utnyttjats av EBU-medlemmar görs tillgängliga för deras konkurrenter.

- 80 Vad gäller möjligheten att förvärva underlicenser för att täcka evenemang i efterhand eller tillhandahålla sammanfattningar av dessa, varvid man skall ha i åtanke att detta sändningssätt är av begränsat intresse för rikstäckande kanaler med allmänt innehåll som sänder okodat, konstaterar förstainstansrätten att flera begränsningar även gäller för denna möjlighet. För det första får sändning av tävlingar för vilka EBU köpt rättigheterna ske tidigast en timma efter det att evenemanget eller dagens sista tävling har avslutats (en-timmas embargo) men aldrig före kl. 22.30 lokal tid. För det andra framgår det av de handlingar som sökandena givit in i målet att EBU-medlemmarna, åtminstone i de länder där sökandena är verksamma, i realiteten har infört ännu strängare villkor bland annat i fråga om tidsembargo och redigering av programmen.
- 81 I de här aktuella reglerna föreskrivs slutligen en möjlighet för tredje part att köpa rättigheter att vidareända nyhetsreportage (två per evenemang eller per tävlingsdag, på nittio sekunder vardera) kallad "News access". Denna möjlighet är dock, såsom sökandena har påpekat, alltid garanterad för dem i de länder där de är verksamma, oberoende av underlicensreglerna. I Spaniens och Portugals fall är möjligheten att sända sammanfattningar av sportevenemang för att informera allmänheten garanterad genom den konstitutionella rätten till information. I Frankrikes fall existerar denna möjlighet med stöd av reglerna om god sed mellan de franska TV-kanalerna.
- 82 Som svar på förstainstansrättens frågor om vilka uppgifter kommissionen förfogade över när den drog sin slutsats att reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionsrättigheter som gäller för de kanaler som sänder okodat sedan 1993 innebär "en omfattande tillgång till direkta eller fördröjda sändningar för icke-medlemmar till rimliga villkor", har kommissionen till handlingarna fogat en lista från EBU, vari redovisas de underlicenser som beviljats fram till den 13 maj 1997. Långt ifrån att bekräfta kommissionens och EBU:s påståenden om reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionssystemet vederlägger uppgifterna på denna lista de påståendena. Av dessa uppgifter framgår nämligen att även om EBU-medlemmarna i vissa stater, såsom Nederländerna, Sverige och Norge, tycks

bevilja underlicenser till konkurrerande TV-kanaler, sker beviljandet av underlicenser i andra medlemsstater däremot alltså mycket restriktivt och inskränker sig till beviljande av underlicenser till regionala TV-kanaler som är verksamma på mycket begränsade marknader, såsom i Spanien (detta bekräftas dessutom av listan över underlicenser som RTVE ingivit inom ramen för sin intervention), eller för underlicenser som till stor del är begränsade till vidareändning av utdrag ur tävlingarna i informationssyfte ("News Access"), såsom i Italien eller i Tyskland. För de länder där två av sökandena är verksamma, Frankrike och Portugal, har någon underlicens inte nämnts.

83 Av samtliga uppgifter som förstainstansrätten har underrättats om framgår följaktligen att, tvärtemot vad kommissionen fann i det ifrågasatta beslutet, underlicensreglerna inte garanterar EBU-medlemmarnas konkurrenter en tillräcklig tillgång till de rättigheter att vidareända sportevenemang som de förstnämnda förfogar över såsom medlemmar i denna köpgrupp. Genom såväl de bestämmelser som föreskrivs i dessa regler som reglernas genomförande görs det — med några få undantag — inte möjligt för konkurrenter till EBU-medlemmarna att erhålla underlicenser för direktsändning av icke utnyttjade Eurovisionsrättigheter. I realiteten möjliggörs endast förvärv av underlicenser för att sända sammandrag av tävlingar på mycket begränsande villkor.

84 Denna slutsats vederläggs inte av det argument som EBU framfört, nämligen att det förhållandet att inga sådana skiljedomsförfaranden som föreskrivs i reglerna för tredje parts tillgång till Eurovisionssystemet har inletts skulle visa att dessa regler är välfungerande. För det första är detta argument inte korrekt då det framgår av korrespondensen mellan SIC och RTP att dessa bolag har utnyttjat skiljedomsförfarande åtminstone i fråga om köp av underlicenser för världsmästerskapen i fotboll 1994. Dessutom föreskrivs skiljedomsförfarande i de analyserade reglerna endast för fall av tvist om avgiften för underlicenserna, vilket innebär att parterna endast utnyttjar detta när de är överens om de andra villkoren för tillgången (se avsnitt IV, punkt 5.1 i bilaga I till det ifrågasatta beslutet och punkt iii i bilaga II till samma beslut). Att detta förfarande inte utnyttjats visar följaktligen inte att underlicensreglerna möjliggör faktisk tillgång till de program som EBU förvärvat.

- 85 Av samtliga ovanstående skäl följer att kommissionen gjorde en uppenbart oriktig bedömning vid tillämpningen av artikel 81.3 b EG då den fann att tredje part som konkurrerar med EBU-medlemmarna garanteras tillgång till Eurovisionsrättigheterna genom underlicensreglerna, även om det finns en produktmarknad som är begränsad till vissa stora internationella sportevenemang, och att reglerna följaktligen gör det möjligt att undvika att konkurrensen sätts ur spel på den marknaden.
- 86 Eftersom det utgör en förutsättning för kommissionens beviljande av ett individuellt undantag att avtalet eller beslutet av företagssammanslutningen uppfyller samtliga fyra villkor som anges i artikel 81.3 EG och det är tillräckligt att ett av de fyra villkoren inte är uppfyllt för att undantag skall vägras (se bland annat domstolens dom av den 13 juli 1966 i de förenade målen 56/64 och 58/64, Consten och Grundig mot kommissionen, REG 1966, s. 429, 501, svensk specialutgåva, volym 1, s. 277, och förstainstansrättens dom av den 15 juli 1994 i mål T-17/93, Matra Hachette mot kommissionen, REG 1994, s. II-595, punkt 104), skall det ifrågasatta beslutet ogiltigförklaras utan att de andra grunder som åberopats behöver prövas eller att det finns anledning att fortsätta med de yrkanden om ingivande av vissa dokument som sökandena i mål T-216/00 och i mål T-300/00 har framfört.

Rättegångskostnader

- 87 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.
- 88 Sökandena liksom RTI, intervenient i mål T-300/00, har yrkat att kommissionen skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom kommissionen har tappat målet, skall kommissionen förpliktas bära sina kostnader och ersätta sökandenas och RTI:s kostnader. Eftersom DSF inte har yrkat att kommissionen skall förpliktas ersätta kostnaderna för dess intervention i mål T-299/00, skall denna intervenient bära sin rättegångskostnad.

- 89 Antena 3 har yrkat att EBU och RTVE skall förpliktas ersätta kostnaderna som är hänförliga till deras interventioner i mål T-216/00. De skall därför förpliktas bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som orsakats Antena 3 inom ramen för nämnda interventioner. M6 och SIC har yrkat att EBU skall förpliktas ersätta kostnaderna som är hänförliga till dess intervention i mål T-185/00 och T-300/00. EBU skall därför förpliktas bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som orsakats M6 och SIC inom ramen för nämnda interventioner. Telecinco har inte yrkat förpliktande för vare sig EBU eller RTVE att ersätta kostnaderna som är hänförliga till deras interventioner i mål T-299/00. Dessa intervenienter skall därför, i detta mål, endast bära sina kostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

- 1) Kommissionens beslut 2000/400/EG av den 10 maj 2000 om ett förfarande enligt artikel 81 i EG-fördraget (Ärende IV/32.150 — Eurovision) ogiltigförklaras.
- 2) Kommissionen skall bära sin rättegångskostnad och ersätta sökandenas och intervenienten Reti Televisive Italiane Spa:s rättegångskostnad.

- 3) DSF Deutsches SportFernsehen GmbH skall ersätta den kostnad som orsakats inom ramen för dess intervention.
- 4) Intervenienten Europeiska radiounionen skall bära sin kostnad samt ersätta de kostnader som orsakats Métropole télévision SA, Antena 3 de Televisión, SA, och SIC— Sociedade Independente de Comunicação, SA, inom ramen för dess intervention.
- 5) Intervenienten Radiotelevisión Española skall bära sin kostnad och ersätta de kostnader som orsakats Antena 3 de Televisión, SA, inom ramen för dess intervention.
- 6) Gestevisión Telecinco SA skall bära de kostnader som bolaget orsakats inom ramen för Europeiska Radiounionens intervention och Raditelevisión Españolas intervention.

Moura Ramos

Tiili

Pirrung

Mengozi

Meij

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 8 oktober 2002.

H. Jung

R.M. Moura Ramos

Justitiesekreterare

Ordförande